

[Socialministeren.]

forskellige; man kan ikke tage det saadan under eet og sige, at Virkningerne af Kommunjehjælp er for ringe, for den omfatter mange forskelligartede Ting.

Med Hensyn til Børnebidragene forbavsedes jeg lidt over, maa jeg maaske have Lov til at sige, at det netop var en Kvinde, der kritiserede paa dette Punkt. Det er dog det Omraade af Sociallovgivningen, der allerstærkest har interesseret Kvinderne, og hvor de ogsaa med Rette hidtil har sat ind, fordi man maa indrømme, at i de allerfleste Situationer staar Moderen, naar hun er ene om at forsørge Barnet eller Børnene, meget svagt. Derfor er det noget af det, jeg har været mest glad ved, at det er lykkedes at forbedre, at udbygge denne Børnelovgivning, saaledes som det er sket her med Tilslutning fra Venstre, og jeg havde ikke ventet netop Kritik paa dette Punkt fra det konservative Folkeparti i Almindelighed, specielt ikke fra en Repræsentant for det saakaldte svage Køn.

Om Merudgifterne for det offentlige vil blive meget større end beregnet, er, som jeg ofte har sagt, afhængigt af Forholdene i Samfundet i det hele. Det er givet, at hvis vi skal ligge med en Arbejdsløshed paa 100 000—200 000 og mener at kunne afhjælpe denne Arbejdsløshed gennem Understøttelseslovgivning eller Sociallovgivning, vil Beregningerne fra 1929 paa ingen som helst Maade holde Stik. Det er aldeles klart, og det har jeg altid fremhævet. Men det afgørende er jo slet ikke det Spørgsmaal, det afgørende er her et andet Spørgsmaal: Har dette System, saaledes som det er bygget op, en Tendens til at forøge Udgifterne eller det modsatte? Den nuværende Lovgivning, spredt og planløs som den er, med Hjælpekasser, Kriselove o. s. v., o. s. v., har absolut en Tendens til, selv under saakaldt normale Forhold, at faa Udgifterne til stadig at stige, og det er vel ogsaa det, Partiet Venstre har set og saa sagt: Vi tror paa det System, der her er bygget op, i den Henseende, at det er fastere, administreres fastere, man har mere Overblik over, hvad der i det hele kommer til at foreligge. Men hvad det endeligt vil koste, bliver til syvende og sidst afhængigt af, hvorledes det Samfund er beskaffent, i hvilket denne Lovgivning skal virke. Jeg vil som min private Opfattelse have Lov til at udtale, hvor meget jeg end i visse Blade — ganske med Urette — bliver udskreget som den, der sætter særlig Pris paa Understøttelser, at i saa Henseende er det afgørende ikke Socialreformen eller Sociallovgivningen, der

er det afgørende naturligvis det økonomiske Grundlag, hvorpaa Samfundet hviler —, men det vilde det føre for langt at komme ind paa nu.

Til sidst sagde det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Fritze Teisen), idet det ærede Medlem gik over til nogle storpolitiske Betragtninger, at man her havde givet Regeringen en socialdemokratisk Sociallovgivning eller Forsorgslovgivning. Nej, det har man ikke, denne Lovgivning er ikke socialdemokratisk, og det forbavser mig at høre, at det ærede Medlem, som jeg troede hørte til de mere socialt forstaaende indenfor det konservative Folkeparti, betragter Socialreformen som en socialdemokratisk Lovgivning. Socialdemokratiet har egentlig ikke noget Program med Hensyn til, hvorledes en Forsørgelseslovgivning skal være, ud over at den skal være saa fornuftig og human som muligt. Socialdemokratiets egentlige Program ligger paa helt andre Omraader. Og hvad specielt Socialreformen angaar, er der tidligere fra konservativ Side givet Udtryk for, hvad jeg straks ved dens Forelæggelse betonedede, at her var et Forsøg paa at skabe en Art Lovgivning, som var af Interesse for alle socialt interesserede, uanset hvilket Parti de tilhørte, fordi denne Lovgivning tilstræbte Formaal, der ikke var politiske, nemlig at kodificere, simplificere, opbygge paa et nyt Grundlag de spredte Love, vi har.

Det ærede Medlem hævdede, at jeg ikke kunde bebrejde det konservative Folkeparti, at det ikke har stillet Ændringsforslag i Folketinget under tidligere Behandlinger af Sagen, for Initiativet hertil maatte dog komme fra den højtærede Socialministers Meningsfæller. Det var en højest ejendommelig Udtalelse. Forinden Lovforslagene blev fremsat, har de selvfølgelig været diskuteret i Socialdemokratiet i Ministermøder og formodentlig ogsaa i det radikale Parti, og man har dér sluttet sig til Forslagene, altsaa ikke ønsket Ændringer deri. Hvorfor i Alverden skulde disse to Partier saa stille Ændringsforslag i Folketinget? Da der blev indkaldt Ændringsforslag, kunde man jo kun vente Ændringsforslag fra det konservative Folkeparti og fra Venstre. Venstre mente paa det daværende Tidspunkt ikke, at Tiden var inde til, at det turde gaa i Gang med et saa omfattende Lovværk, det største, der overhovedet har været til Behandling i den danske Rigsdag. De Konservative, som Gang paa Gang udtalte deres Interesse for Sagen, stillede ikke Ændringsforslag, end ikke da Tiderne var betydeligt bedre end nu. Dette synes jeg man har Ret til at